

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาปุ๋ยอินทรีย์ผสมอัดเม็ดธัญอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรสำหรับชุมชน เริ่มจากศึกษาสภาพปัญหาการจัดการมูลไก่ของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและนำมูลไก่ซึ่งมีปริมาณธาตุอาหารในโตรเจนสูงกับวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่มีปริมาณมากในท้องถิ่นมาวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมี แล้วนำมากำหนดเป็นสูตรปุ๋ย นำไปหมักและผลิตเป็นปุ๋ยสูตรต่างๆ หาอัตราส่วนที่เหมาะสม แล้วผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดที่ได้มาตรฐาน หลังจากนั้นนำองค์ความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดเทคโนโลยีการปุ๋ยอินทรีย์ผสมอัดเม็ดที่ได้มาตรฐานให้กับชุมชนซึ่งได้ผลการวิจัยดังต่อไปนี้

จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการมูลไก่ของเลี้ยงผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 11 บ้านแวม ตำบลหัวดอน อำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี พบว่ามีผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ จำนวน 13 ฟาร์ม จำนวนไก่ประมาณ 93,500 ตัว/ปี ปริมาณมูลไก่ในฟาร์ม 6.83 ตันต่อวัน มีมูลไก่เฉลี่ย 205 ตันต่อเดือน สภาพปัญหาในฤดูเลี้ยงเจ้าของฟาร์มไก่จะนำมูลไก่ที่ได้จากการทำความสะอาดฟาร์มในแต่ละวันไปตากให้แห้งเพื่อนำไปขายหรือเก็บไว้ใช้ในการเกษตรเช่น นาข้าว ยางพารา มะม่วงและปาล์มน้ำมัน เป็นต้น โดยขายกระสอบละ 100 บาท (50 กิโลกรัม) ส่วนในฤดูฝนไม่มีที่เก็บมูลไก่ และไม่สามารถเก็บมูลไก่ได้เนื่องจากมูลไก่เหลว เจอปัญหาการนำหมัก โดยเฉพาะอากาศร้อนจะส่งกลิ่นรุนแรง ซึ่งมูลไก่ใหม่จะมีกลิ่นแรง ส่งกลิ่นไปตามบริเวณรอบ ๆ มีหนอนแมลงวันและแมลงวันจำนวนมาก ทำให้เกษตรกรจำเป็นต้องใช้สารเคมีในการกำจัดหนอนแมลงวัน แม้จะมีเกษตรกรบางรายนำมูลไก่ที่เหลวไปใส่ในสวนยางพาราทุก ๆ วัน แต่ก็ยังไม่ใช้ทางแก้ปัญหาที่ยั่งยืน สภาพมูลไก่ในแต่ละวันแสดงดังภาพที่ 4.1 และการตากมูลไก่ให้แห้งแสดงดังตารางที่ 4.2

ภาพที่ 4.1 สภาพมูลไก่ไข่แต่ละวัน

ภาพที่ 4.2 การตากมูลไก่ให้แห้ง

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์หัววัตถุดิบในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ (%)

ตัวอย่าง	N	P	K	OM	Ca	Mg	S
มูลไก่	2.59	1.07	1.94	-	2.2	1.3	0.5
มูลไก่ (เผา)	1.58	1.10	1.20	6.90	1.86	1.1	0.2
ไมยราบยักษ์	1.91	0.10	1.17	-	-	0.23	0.02
ไมยราบยักษ์ (เผา)	1.13	0.63	2.60	4.03	-	0.21	0.014
เปลือกมะพร้าว	0.41	1.18	1.37	-	-	0.15	-
เปลือกมะพร้าว (เผา)	0.02	0.12	1.37	7.40	-	0.11	-
ขุยมะพร้าว	0.57	0.12	1.42	-	-	0.17	-
ขุยมะพร้าว (เผา)	0.31	0.01	0.84	9.84	-	0.13	-
โดโลไมต์	0.04	0.13	0.47	32.38	38.41	11.44	-
ซีโอไลต์	0.22	0.57	0.44	32.62	0.28	0.04	-
หินฟอสเฟต	0.04	1.67	0.03	-	26.09	12.56	-
ไคโตซาน 2%	0.33	-	-	0.055	0.26	-	0.08

- หมายถึงตรวจไม่พบ

จากผลการวิเคราะห์หัววัตถุดิบในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ดังตารางที่ 4.1 พบว่า มูลไก่มีปริมาณธาตุอาหารไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและโพแทสเซียม เท่ากับ 2.59, 1.07 และ 1.94 % ตามลำดับ มูลไก่เผามีปริมาณธาตุอาหารไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและโพแทสเซียม เท่ากับ 1.58, 1.10 และ 1.20 % ตามลำดับ จะเห็นได้ว่ามูลไก่มีปริมาณไนโตรเจนสูงกว่ามูลไก่เผา ไมยราบยักษ์มีปริมาณธาตุอาหารไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและโพแทสเซียม เท่ากับ 1.91, 0.10 และ 1.17 % ตามลำดับ ไมยราบยักษ์เผามีปริมาณธาตุอาหารไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและโพแทสเซียม เท่ากับ 1.13, 0.63 และ 2.60 % ตามลำดับ ไมยราบยักษ์สด มีไนโตรเจนสูงกว่าไมยราบยักษ์เผา แต่ไมยราบยักษ์เผา มีโพแทสเซียมสูงกว่าไมยราบยักษ์สด เปลือกมะพร้าวเผา มีปริมาณอินทรีย์วัตถุ 7.40 % ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงเลือกมูลไก่ ไมยราบยักษ์ และเปลือกมะพร้าว มาเป็นวัตถุดิบหลักในการศึกษาเพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์ผสมอัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรสำหรับชุมชน

ตารางที่ 4.2 ปริมาณธาตุอาหารในปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตรต่าง ๆ

ตัวอย่างปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด	N	P	K	OM	Ca	Mg	ความชื้น
มูลไก่ : ไม้ร่ายักษ์ (8:1)	1.85	1.08	1.31	17.25	10.24	3.76	26.20
มูลไก่ : ไม้ร่ายักษ์ (4:2)	1.12	1.01	1.15	19.81	9.30	3.58	23.61
มูลไก่ : ไม้ร่ายักษ์ (2:3)	1.20	0.93	0.95	20.90	6.21	3.79	28.00
มูลไก่ : ไม้ร่ายักษ์ (1:4)	1.09	0.56	0.74	15.92	4.50	3.41	19.90

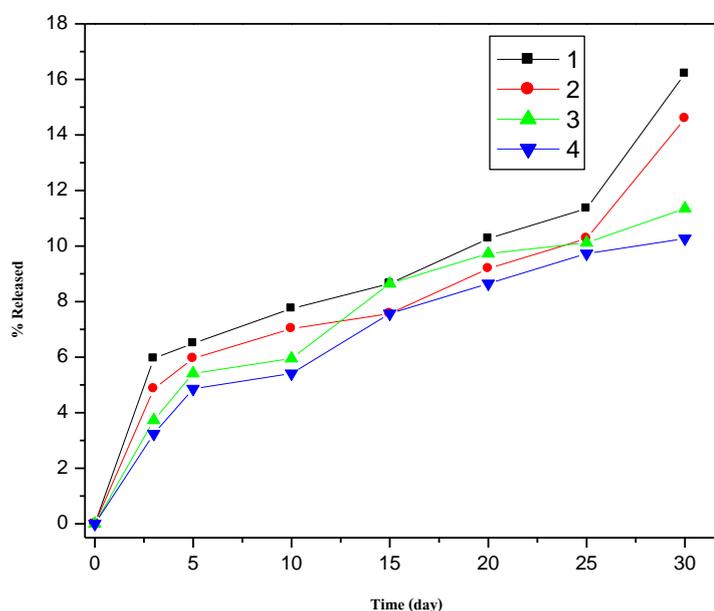
จากการวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารในวัตถุดิบเพื่อการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูง คณะผู้วิจัยได้แปรเปลี่ยน (vary) อัตราส่วนของมูลไก่ : ไม้ร่ายักษ์ ของปุ๋ยสูตรที่ 1-4 เป็น 8:1, 4:2, 2:3 และ 1:4 ตามลำดับ และให้อัตราส่วนของ หินฟอสเฟต (200 กรัม) โดโลไมต์ (100 กรัม) ซีโอไลต์ (100 กรัม) เปลือกมะพร้าวเผา (100 กรัม) กากน้ำตาล (2 ml) EM (1 ml) ไคโตซาน (1 ml) ลงที่ตลอดทุกสูตร จากตารางที่ 4.2 พบว่าปริมาณธาตุอาหารในปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดทุกสูตรมีธาตุอาหารหลักไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานกรมวิชาการเกษตร โดยปุ๋ยสูตรที่ 1 มูลไก่ : ไม้ร่ายักษ์ (8:1) มีไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมสูงที่สุดเท่ากับ 1.85, 1.08 และ 1.31 ตามลำดับ ส่วนสูตรที่ มูลไก่ : ไม้ร่ายักษ์ (1:4) มีไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมต่ำที่สุดเท่ากับ 1.09, 0.56 และ 0.74 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 เปอร์เซ็นต์การปลดปล่อยแร่ธาตุไนโตรเจนของปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดในดินที่เวลาต่างๆ

ตัวอย่าง	เปอร์เซ็นต์การปลดปล่อยแร่ธาตุที่เวลาต่างๆ (วัน)						
	1	3	5	10	20	25	30
ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 1 (8:1)	5.95	6.50	7.57	8.65	10.27	11.35	16.21
ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 2 (4:2)	4.86	5.95	7.03	7.57	9.19	10.27	14.59
ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 3 (2:3)	3.73	5.41	5.95	8.65	9.73	10.12	11.35
ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 4 (1:4)	3.24	4.86	5.41	7.57	8.65	9.73	10.27

หมายเหตุ: (8:1) หมายถึงอัตราส่วนของมูลไก่ : ไม้ร่ายักษ์

จากตารางที่ 4.3 พบว่าเปอร์เซ็นต์การปลดปล่อยแร่ธาตุไนโตรเจนของปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดในดินที่เวลาต่างๆ ของปุ๋ยทั้ง 4 สูตร ใกล้เคียงกัน ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 1 (8:1) มีเปอร์เซ็นต์การปลดปล่อยแร่ธาตุที่ระยะเวลา 1, 3, 5, 10, 20, 25 และ 30 วัน สูงที่สุดเท่ากับ 5.95, 6.50, 7.57, 8.65, 10.27, 11.35 และ 16.21 ตามลำดับ เมื่อเวลาเพิ่มขึ้นอัตราการปลดปล่อยธาตุไนโตรเจนเพิ่มขึ้นและสูงที่สุดที่ระยะเวลา 30 วัน เท่ากับ 16.21 % โดยวันที่ 3 อัตราการปลดปล่อยธาตุไนโตรเจนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วถึง 6.50 % แสดงดังภาพที่ 4.3

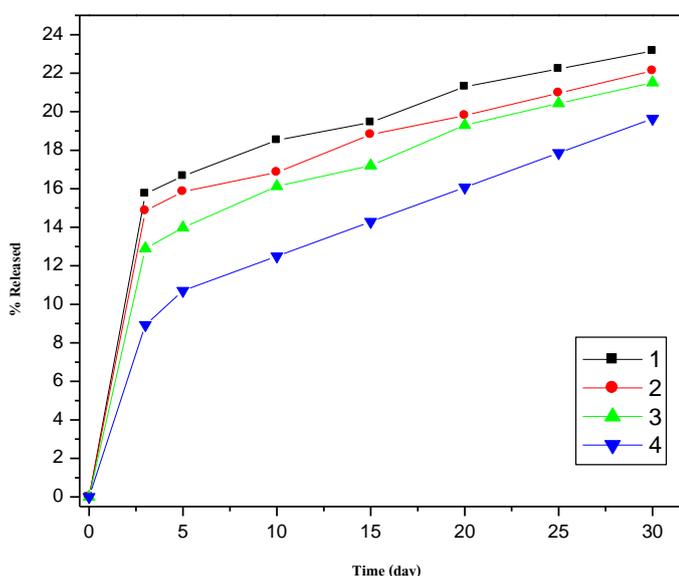
ภาพที่ 4.3 การปลดปล่อยแร่ธาตุไนโตรเจนของปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตรที่ 1-4 ในดินที่เวลาต่างๆ

ตารางที่ 4.4 เปอร์เซ็นต์การปลดปล่อยแร่ธาตุฟอสฟอรัสของปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดในดินที่เวลาต่างๆ

ตัวอย่าง	เปอร์เซ็นต์การปลดปล่อยแร่ธาตุที่เวลาต่างๆ (วัน)						
	1	3	5	10	20	25	30
ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 1 (8:1)	15.74	16.66	18.52	19.44	21.30	22.22	23.15
ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 2 (4:2)	14.85	15.85	16.85	18.81	19.80	20.97	22.12
ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 3 (2:3)	12.90	13.98	16.13	17.20	19.30	20.43	21.51
ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 4 (1:4)	8.93	10.71	12.50	14.29	16.07	17.86	19.64

หมายเหตุ: (8:1) หมายถึงอัตราส่วนของมูลไก่ : ไนโตรเจน

จากตารางที่ 4.4 เปอร์เซ็นต์การปลดปล่อยแร่ธาตุฟอสฟอรัสของปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดในดินที่เวลาต่างๆ ของปุ๋ยทั้ง 4 สูตร พบว่าปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 1 (8:1) มีเปอร์เซ็นต์การปลดปล่อยแร่ธาตุที่ระยะเวลา 1, 3, 5, 10, 20, 25 และ 30 วัน สูงที่สุดเท่ากับ 15.74, 16.66, 18.52, 19.44, 21.30, 22.22 และ 23.15 ตามลำดับ เมื่อเวลาเพิ่มขึ้นอัตราการปลดปล่อยแร่ธาตุฟอสฟอรัสเพิ่มขึ้นโดยวันที่ 3 อัตราการปลดปล่อยแร่ธาตุฟอสฟอรัสของสูตร 1 และ 2 เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วถึง 16.66 และ 15.85 % ตามลำดับ และค่อยๆ เพิ่มขึ้นสูงที่สุดที่ระยะเวลา 30 วัน เท่ากับ 23.15 % แสดงดังภาพที่ 4.2

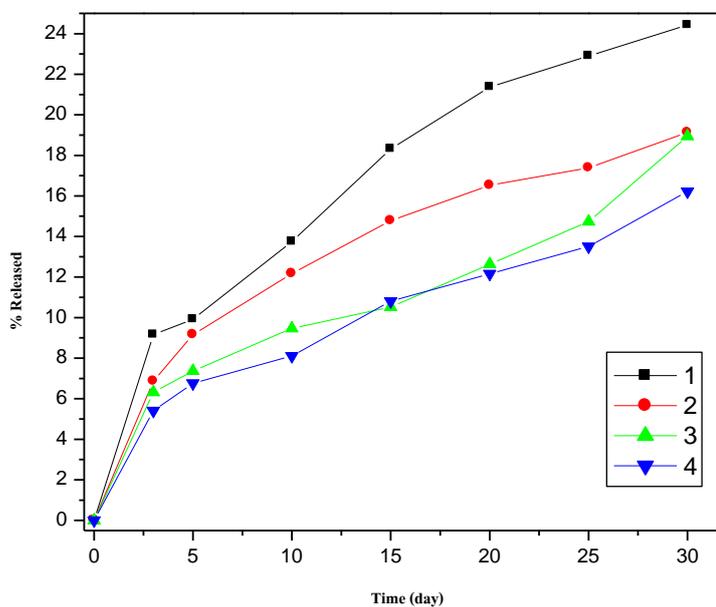

ภาพที่ 4.4 การปลดปล่อยแร่ธาตุฟอสฟอรัสของปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตรที่ 1-4 ในดินที่เวลาต่างๆ

ตารางที่ 4.5 เปอร์เซ็นต์การปลดปล่อยแร่ธาตุโพแทสเซียมของปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตรที่ 1-4 ในดินที่เวลาต่างๆ

ตัวอย่าง	เปอร์เซ็นต์การปลดปล่อยแร่ธาตุที่เวลาต่างๆ (วัน)						
	1	3	5	10	20	25	30
ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 1 (8:1)	9.16	9.92	13.74	18.32	21.37	22.90	24.43
ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 2 (4:2)	6.87	9.16	12.17	14.78	16.52	17.39	19.13
ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 3 (2:3)	6.32	7.37	9.47	10.52	12.63	14.73	18.94
ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 4 (1:4)	5.41	6.76	8.11	10.81	12.16	13.51	16.22

หมายเหตุ: (8:1) หมายถึงอัตราส่วนของมูลไก่ : ไนโตรเจน

ภาพที่ 4.5 การปลดปล่อยแร่ธาตุโพแทสเซียมของปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตรที่ 1-4 ในดินที่เวลาต่างๆ

ตารางที่ 4.6 ค่า pH ของดินที่มีปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดผสมอยู่ที่เวลาต่างๆ

ตัวอย่าง	ค่า pH ของดินที่เวลาต่างๆ (วัน)						
	1	3	5	10	20	25	30
ดิน	4.73	4.56	4.97	5.15	4.69	5.01	4.45
ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 1 (8:1)	6.75	6.69	6.13	6.23	6.33	6.44	6.50
ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 2 (4:2)	6.80	6.35	6.13	6.23	6.33	6.43	6.51
ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 3 (2:3)	6.64	6.61	6.05	6.25	6.37	6.47	6.57
ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 4 (1:4)	6.54	6.71	6.10	6.21	6.32	6.49	6.55

หมายเหตุ: (8:1) หมายถึงอัตราส่วนของมูลไก่ : ไนโตรเจน

จากตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบการปลดปล่อยแร่ธาตุโพแทสเซียมของปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดในดินที่เวลาต่างๆ ของปุ๋ยทั้ง 4 สูตร พบว่าปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 1 (8:1) มีเปอร์เซ็นต์การปลดปล่อยแร่ธาตุที่ระยะเวลา 1, 3, 5, 10, 20, 25 และ 30 วัน สูงที่สุดเท่ากับ 9.16, 9.92, 13.74, 18.32, 21.37,

22.90 และ 24.43 ตามลำดับ เมื่อเวลาเพิ่มขึ้นอัตราการปลดปล่อยธาตุฟอสฟอรัสเพิ่มขึ้นโดยวันที่ 3 อัตราการปลดปล่อยธาตุฟอสฟอรัสของสูตร 1 และ 2 เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วถึง 9.92 % ตามลำดับ และค่อย ๆ เพิ่มขึ้นสูงที่สุดที่ระยะเวลา 30 วัน เท่ากับ 24.43 % แสดงดังภาพที่ 4.5 จากตารางที่ 4.6 พบว่าค่า pH ของดินที่มีปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดผสมอยู่ที่ระยะเวลา 1, 3, 5, 10, 20, 25 และ 30 วัน อยู่ในช่วง 6.05 – 6.75 ซึ่งจัดว่าเป็นกรดอ่อน (มกค, 2550) และอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (5.5-8.5)

จากผลการวิเคราะห์การปลดปล่อยธาตุอาหารของปุ๋ยสูตรต่าง ๆ พบว่า ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดสูตร 1 (8:1) มีธาตุอาหารสูงที่สุดและอัตราการปลดปล่อยธาตุอาหารสูงกว่าสูตร 2, 3 และ 4 จึงนำสูตรดังกล่าวมาวิเคราะห์ต้นทุน เมื่อวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูงสูตรที่ 1 พบว่า ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูง 1 กิโลกรัม มีต้นทุนการผลิต 1.83 บาท ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด 1 ตัน มีต้นทุนการผลิต 1,830 บาท ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด 1 กระสอบ (50 กิโลกรัม) มีต้นทุนการผลิต คือ 91.5 บาท ซึ่งราคาขายตามท้องตลาดกระสอบละประมาณ 280 บาท (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูง

ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ : 1 กิโลกรัม		
วัตถุดิบ	น้ำหนัก (g)	ราคา (บาท)
มูลไก่	600	0.60
หินฟอสเฟต	200	0.52
ไมยราบยักษ์	20	0.10
โดโลไมต์	100	0.16
ซีโอไลท์	100	0.24
เปลือกมะพร้าว	100	0.10
กากน้ำตาล	2 ml	0.04
EM	1 ml	0.07
ไคโตซาน	1 ml	0.000024
รวม 1.83 บาท		

** 1 กระสอบ (50 กิโลกรัม) ต้นทุนคือ 91.5 บาท

ภาพที่ 4.6 นักวิจัยถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับวัตถุดิบและการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

ภาพที่ 4.7 สมาชิกเครือข่ายถ่ายภาพร่วมกับผลงาน

ภาพที่ 4.8 สมาชิกเครือข่ายถ่ายภาพร่วมกัน

จากการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ผสมอัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรสำหรับชุมชน ณ โรงเรียนบ้านแหม ตำบลหัวดอน อำเภอลำดวน จังหวัดอุบลราชธานีให้กับเกษตรกรฟาร์มไก่ หมู่ที่ 5 และหมู่ 11 บ้านแหม ตำบลหัวดอน อำเภอลำดวน จังหวัดอุบลราชธานี โดยถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับวัตถุดิบและการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การใช้สมุนไพรในการกำจัดหนอนในฟาร์มไก่ และปฏิบัติการการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ผสมอัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่มีจำนวนมากในท้องถิ่น จำนวนผู้เข้าร่วมรับการถ่ายทอดประกอบไปด้วยเกษตรกรฟาร์มไก่กลุ่มเป้าหมาย 13 คน เกษตรกรผู้สนใจจำนวน 18 คน และนักเรียนที่สนใจจำนวน 23 คน รวมทั้งสิ้น 54 คน (ภาพที่ 4.6-4.8)

ตารางที่ 4.8 ความพึงพอใจต่อการจัดประชุมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยี

การผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรสำหรับชุมชน

ลำดับ	รายการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
1.	เนื้อหาในการประชุมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้	4.83
2.	ได้รับความรู้แนวความคิดและประสบการณ์ใหม่ ๆ จากการประชุมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในครั้งนี้	4.76
3.	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดประชุมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	4.30
4.	ควรมีการจัดประชุมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในลักษณะนี้อีก	4.93
5.	ความพึงพอใจในภาพรวมทั้งในการประชุมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	4.82
6.	คาดว่าสามารถนำความรู้ที่ได้ไปผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรได้มาก	4.59
เฉลี่ย		4.71

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สมาชิกเครือข่ายมีความพึงพอใจต่อการจัดประชุมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรสำหรับชุมชน มีค่าเฉลี่ยรวม 4.71 (ระดับมากที่สุด) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ควรมีการจัดประชุมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ย

อินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในลักษณะนี้อีก ค่าเฉลี่ย 4.93 (ระดับมากที่สุด) และเนื้อหาในการประชุมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ค่าเฉลี่ย 4.83 (ระดับมากที่สุด) รองลงมาคือ ความพึงพอใจในภาพรวมทั้งในการประชุมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรค่าเฉลี่ย 4.82 (ระดับมากที่สุด) ได้รับความรู้แนวความคิดและประสบการณ์ใหม่ ๆ จากการประชุมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในครั้งนี้ค่าเฉลี่ย 4.76 (ระดับมากที่สุด) และคาดว่าจะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปผลิตปุ๋ยอินทรีย์ได้มากค่าเฉลี่ย 4.59 (ระดับมากที่สุด) ส่วนความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดประชุมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดธาตุอาหารสูงจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 4.30 (ระดับมาก)